

26/3 1974

Projekt Arbetsmiljö

Maja Lisa Terby

Du har ställt några frågor till oss som jag skall försöka att besvara, det har dröjt med svaret men som du förstår så har vi haft en hel del att bestyra.

Truckar.

Vi har under många år krävt att få vara med och diskutera utformningen av de fordon, som skall användas för användning i hamnen. I några få fall har vi lyckats med gott resultat för alla parter, men i regel så beordras vi bara att ta den modell i bruk, som någon skicklig försäljare lyckats sälja som arbetsredskap. De ändringar som vi kräver skall vidtas när varan är levererad göres inte, med motiveringen att de alltför tekniskt komplicerade och framför allt alldeles för dyrbara.

vgasslangar till dieseltruckar

När containerhanteringen började på allvar här i hamnen så vägrade vi att köra in i containern med andra än elektriskt drivna. Containertrafiken ökade snabbare än inköpen av elektriska truckar. Därför tvingades vi att acceptera den (tillfälliga) lösning som är att koppla en slang till de dieseldrivna truckarnas avgasrör.

Trots att arbetet bedrivs på ren tidlön, utan några prestationstillägg så stressas arbetarna att ibland inte följa givna skyddsanvisningar. Den mest pådrivande faktorn är arbetsledarna som jagas av tidtabellbundna fartyg och uppställda tidsscheman. Lastbilsförarna som hämtar och lämnar gods driver också på eftersom de ofta arbetar på ackord.

Mest jagas dock arbetarna av sina maskiner som med sitt buller driver upp arbetstakten mer än någon utomstående kan sätta sig in i. Till vissa arbeten används ofta ung och oerfaren arbetskraft som inte bryr sig så mycket om skyddsföreskrifterna. Om de blir medvetna om riskerna i arbetet och hävdar sin rätt så rikerar de att mista sina möjligheter att arbeta i hamnen på grund av att de är uppkäftiga, det finns tillräckligt många såna i den ordinarie arbetarkåren.

Arbetstid 1972 års siffror.

Av allt arbete i hamnen utfördes	56,8%	av ordinarie arbetare
--	43,2%	av extra arbetare

Av allt övertidsarbete utfördes	19,7%	av ordinarie arbetare
--	80,3%	av extra arbetare

Av allt arbete inklusive skiftarbetsstidsom utgjorde 6,3% av all arbetstid så utfördes 81,9% på ordinarie tid och 18,1% på övertid.

Normal arbetsdag är mellan kl 0700 och 1600 med 1 timmes rast
Skiftarbete 2skift mellan kl 0600 och 2400 med 1 timmes rast
Kontakten arbetskamrater emellan.

De förr i hamnen så vanliga arbetslagen på 11 man håller på att försvinna. Hamnarbetet styrs numera helt av maskinerna, som istället avskaffat det fysiskt tunga arbetet. Arbetslagen har därmed också minskats och består ofta av bara 2 till 3 man.

Förr så kundegganska livliga diskussioner förekomma på arbetsplatsen men på grund av den bullrande miljön så är det numera svårt även för de närmaste kamraterna att föra någon form av dialog. Kontakterna som numera mest sker på rasterna får ändå betecknas som goda

Sjukdagar

Olycksfallsfrekvensen ärganska hög i hamnen den låg 1972 på 15,8 Det som vi anser, men inte försäkringsbolagen, vara rena yrkesskad skador är i första hand rygg och ledåkommor. de är orsak till de flesta sjukdagarna. Andra vanliga orsaker till sjukskriningar är dåligt allmäntillstånd, trötthet, olust, luftvägsinfektioner. Vi vill påstå att många av de sistuppräknade åkommorna härrör sig från påverkan av gifterna i dieselavgaserna.

Angående Yrkesinspektionen.

Min uppfattning om yrkesinspektionen är att deras nya chef, Elof Bengtson, har ambitioner att uträtta mer än vad hans föregångare har haft. Hans möjligheter att agera är begränsade och har inte förbättrats av den nya arbetsmiljölag som omskrivits som revolutionerande men som vi anser inte har förändrat något när det gäller arbetarnas möjlighet att förbättra sin arbetsmiljö.

Men Hälsningar

Bert Svensson

Presentation av projekt arbetsmiljö

Projekt arbetsmiljö, PRAM, bildades i juni 1972. I gruppen ingår folk som läser olika ämnen vid universitetet, framför allt kemister, medicinare och tekniker, men även jurister, samhällsvetare, beteendevetare och ekonomer. Medlemmarna i gruppen befinner sig på olika stadier i utbildningen: från de som just påbörjat studierna till forskarstuderande.

Anledningen till att PRAM bildades är att studenter med olika studieinriktning ville använda sina kunskaper tillsammans - med ett annat perspektiv än i undervisningen. Vi vill ställa våra kunskaper i arbetarklassens tjänst, och arbetar genom att vi tar emot uppdrag från arbetare.

Vad vi kan göra är bl a

- kemiska analyser av olika ämnen.
- söka i medicinsk litteratur efter skadeverkningar på kort och på lång sikt av olika ämnen och miljöfaktorer. Vi jämför särskilt de hygieniska gränsvärdena med de värden vid vilka skador uppkommer.
- undersöka vad lagarna säger om arbetsmiljön.

Som exempel kan nämnas att vi sysslar/har sysslat mer eller mindre grundligt med följande faktorer i arbetsmiljön:

- metaller som bly, vismut, antimon, mangan, kadmium
- lösningsmedel, t ex tri, xylen, toluen, thinner, etylacetat
- damm, finfördelade partiklar vad gäller sammansättning och partikelstorlek
- plaster, t ex gaser som frigörs vid upphettning
- diverse ämnen som talk, kimrök, grafit, klorerade tvättmedel
- svetsning, särskilt svetsgaser
- effekter av ultraljud
- lagens bestämmelser om varningsskyltar på arbetsplatser och om utformningen av arbetslokaler

Vi siktar också på att få fram en "fickanalysutrustning" för olika gaser osv.

De resultat vi får fram vid våra undersökningar lämnar vi till de arbetare som vi fått uppdraget av, så att de kan använda resultaten i sin kamp på arbetsplatserna.

Hittills har vi uteslutande fått förfrågningar om fysiska förhållanden i arbetsmiljön. I gruppens periferi finns samhällsvetare, beteendevetare och ekonomer som är beredda att undersöka t ex stress, skiftarbete, företagets organisation. En förutsättning för att vi skall ta upp sådana aspekter är dock att det sker i samverkan med arbetare - så att vi undviker den vanliga akademiska överteoretiseringen.

Vi hoppas också få fler uppgifter till teknikerna i gruppen (maskiningenjörer m fl). Självklara uppgifter för dem borde vara att åstadkomma tekniska lösningar på olika problem. Men det paradoxala är att de studenter som genomgår landets högsta tekniska utbildning inte klarar av att göra sådana ~~tekniska~~ lösningar. Vi tror att modellen är att bilda grupper av typ Kinas tre-i-ett-grupper, dvs grupper där arbetare och tekniker söker lösa problemen tillsammans.

Om ni har några arbetsuppgifter för oss, så är vår adress:

Projekt arbetsmiljö
SAFU
box 944
220 09 Lund 9

Maja-Lisa Perby
Dag Hammarskjölds v 4E:314
223 64 Lund
Tel: 046 - 12 39 51

Presentation av projekt arbetsmiljö (PRAM)

PRAM bildades i juni 1972. I gruppen ingår folk som läser olika ämnen vid universitetet, framför allt kemister, medicinare och tekniker, men även i någon mån jurister, samhällsvetare, beteendevetare och ekonomer. Medlemmarna i gruppen befinner sig på olika stadier i utbildningen: från de som just påbörjat studierna till forskarstudierande.

En anledning till att gruppen bildades är bristen på sammanhang i studierna vid universitetet. En annan anledning var att vi ville arbeta i en vänstergrupp med praktisk inriktning, i nära kontakt med situationen på arbetsplatserna.

Det första vi gjorde var att vi utarbetade ett papper inför praktikarbetet sommaren 72. Pappret innehöll förslag på frågor som kunde ställas till arbetare och arbetsledning.

Hösten 72 inledde vi verksamheten med att kartlägga den undervisning om arbetsmiljöfrågor som ges i olika ämnen, t ex psykologi, sociologi, medicinar- och tekniker-utbildningar.

Därefter diskuterade vi olika projekt som vi skulle kunna genomföra. Några ex: Projektering av fabriker, Konstruktion av maskiner, Lagstiftningen inom arbetsmiljöområdet, arbetsmiljöns politiska ekonomi. Dessa projekt upplevdes emellertid som alltför teoretiska och abstrakta och påbörjades aldrig.

Vi försökte istället etablera kontakter med arbetare på olika arbetsplatser i Skåne. Det gick långsamt i början eftersom vi saknade kanaler.

Men fr o m hösten 73 har vi gott om kontakter. Då hade en av gruppens medlemmar en hörnartikel om gränsvärden i Dagens Nyheter, och det förekom information om gruppen i flera tidningar.

Vi besvarar alla frågor som vi får från arbetare, utan att ställa politiska eller andra villkor. De flesta frågor hittills har gällt kemiska analyser av olika ämnen och medicinsk litteratursökning.

Vi känner nu ett behov av att stabilisera och vidga vår verksamhet. Vi vill förskjuta arbetet mot större projekt, t ex på så sätt att vi undersöker den totala arbetsmiljön (fysisk och psykisk) vid en industri. För att få möjlighet att genomföra sådana projekt håller vi nu på att etablera kontakt med fackklubbar som är intresserade av vår hjälp för att få underlag till sina krav om förbättringar.

Vår kapacitet att genomföra stora projekt inom gruppen är starkt begränsad eftersom allt arbete sker på fritiden, utanför studiernas ram. Vi hoppas kunna fungera som förmedlare genom att ta kontakt med intressanta industrier och göra upp förslag på lämpliga uppsatser och examensarbeten.

I mitten av februari startar vi en studiecirkel. Den är ganska okonventionell genom att vi i stor utsträckning har inbjudit arbetare som gästföreläsare. Några ex: Samtal med arbetare om stress, samtal med svetsare, samtal med arbetare som har problem med lösningsmedel på sin arbetsplats, samtal om arbetslagstiftningens effekter.

Vi håller för tillfället på med att dokumentera vår tidigare verksamhet i gruppen. I ~~xxxxxxx~~ rapporten kommer vi även att göra en kartläggning av vilka officiella möjligheter en arbetare kan använda för att få information om effekterna av arbetsmiljön: Vilka kanaler finns och hur fungerar de för arbetarna? Ex: yrkesmedicin för analys av kemiska ämnen, rättshjälpsnämnder för juridiska frågor.

Gruppens adress: Projekt arbetsmiljö
SAFU
box 944
220 09 Lund 9